

10-1-2019

An Analysis of the Conditions, Needs, and Problems faced by Youth When Accessing Lifelong Learning Resources in the Areas Surrounding Chulalongkorn University(สภาพปัญหาและความต้องการการบริการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเยาวชน)

Prakaidow Kaewchaithen

Archanya Ratana-Ubol

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

Kaewchaithen, Prakaidow and Ratana-Ubol, Archanya (2019) "An Analysis of the Conditions, Needs, and Problems faced by Youth When Accessing Lifelong Learning Resources in the Areas Surrounding Chulalongkorn University(สภาพปัญหาและความต้องการการบริการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเยาวชน)," *Journal of Education Studies*: Vol. 47: Iss. 4, Article 16.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol47/iss4/16>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

สภาพปัญหาและความต้องการการบริการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเยาวชน

An Analysis of the Conditions, Needs, and Problems Faced by Youth
When Accessing Lifelong Learning Resources in the Areas Surrounding
Chulalongkorn University

ประกายดาว แก้วชัยเถร¹ และ อาชญญา รัตนอุบล²

Prakaidow Kaewchaithen and Archanya Ratana-Ubol

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการบริการของเยาวชน ในการใช้แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นเยาวชนที่เข้าใช้แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หอศิลป์ ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ และสวนสาธารณะ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้บริการของแหล่งเรียนรู้เยาวชนเลือกใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.58 ปัญหาการบริการของแหล่งการเรียนรู้พบว่าเยาวชนมีปัญหาในเรื่อง อุปกรณ์ใช้สอยไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการในการใช้แหล่งเรียนรู้ในระดับมาก ($M = 3.58$) ความต้องการ การบริการของแหล่งเรียนรู้พบว่าเยาวชนมีความต้องการในเรื่องการจัดเตรียมสถานที่ให้บริการของแหล่ง การเรียนรู้ในระดับมาก ($M = 4.05$) จากนั้นนำผลที่ได้พัฒนาเป็นแนวทางในการจัดแหล่งเรียนรู้

Article Info: Received 24 July, 2018; Received in revised form 17 September, 2018; Accepted 3 October, 2018

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษานอกระบบ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: pentdowluf@gmail.com
Graduate student in Non-Formal Education Division, Department of Lifelong Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University
Email: pentdowluf@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษานอกระบบ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: archanya@gmail.com
Lecturer in Non-Formal Education Division, Department of Lifelong Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: archanya@gmail.com

ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ เนื้อหากิจกรรม ทรัพยากรการเรียนรู้ สถานที่ การบริหารจัดการ และส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งแนวทางในการจัดแหล่งเรียนรู้สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้และจัดแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องตามความต้องการและความสนใจของเยาวชนมากขึ้น

คำสำคัญ: การบริการของแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต / แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต / พื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

The objective of this research was to analyze the conditions and problems faced by youth and their needs for lifelong learning resources in the areas surrounding Chulalongkorn University. The participants of this study were 400 youths who have used the services of lifelong learning resources offered in the areas surrounding Chulalongkorn University, including libraries, museums, the science and technology park, art galleries, the sports and recreation center, and public parks. The research instrument used was a questionnaire. Data were analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The results of this study indicated that self-learning was the most popular learning technique (59.58%) and activity (45.59%) associated with the available lifelong learning resources. In terms of the problems associated with the use of services available from these learning resources, the participants reported that they faced the problem of insufficient learning equipment, with a high mean score ($M = 3.58$). In terms of the needs for the services available from learning resources, the questionnaire respondents indicated the need for proper location arrangement, with a high mean score ($M = 4.05$).

As a result of these findings, the researcher developed guidelines for managing the relevant learning resources, which consisted of five aspects; namely, activity content, learning resources, location, management, and promotion of lifelong learning. These guidelines should prove valuable for stakeholders in both public and private sectors for developing and managing learning resources that meet youth needs and interests.

KEYWORDS: SERVICES OF LIFELONG LEARNING RESOURCES / LIFELONG LEARNING RESOURCES / SURROUNDING AREA OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทนำ

แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน ระบบการศึกษาในประเทศไทยควรเน้นการมีและการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จากที่ผ่านมาเน้นการให้ความสำคัญกับแหล่งการเรียนรู้เพียงแหล่งเดียว คือระบบโรงเรียนนั้น ไม่สามารถพัฒนาบุคคลให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต อาชีพ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และทรัพยากรของชุมชน และยังทำให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ขาดความสามารถ ขาดทักษะ การดำรงชีวิตและขาดการพัฒนาตนเองเนื่องจากไม่มีแหล่งการเรียนรู้อื่นเข้ามาส่งเสริม (อาชัญญา รัตน์อุบล และ คณะ, 2548) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตราที่ 25 กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการดำเนินงานการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ทั่วถึงและเพียงพอ โดยนัยของมาตราดังกล่าวต้องการให้สังคมไทยมีโครงสร้างพื้นฐานที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้ของบุคคลในรูปของแหล่งเรียนรู้ที่บุคคลสามารถจะเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายกว้างขวาง และมีมากพอที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ ไม่ว่าจะการเรียนรู้นั้นเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการศึกษาในรูปแบบใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย ก็ต้องมีแหล่งที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าในขอบเขตของโรงเรียนในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กล่าวถึงแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ห้องสมุด ประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยจุดมุ่งหมายสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้ก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา และทุกสถานที่ และนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นแหล่งการเรียนรู้จะสามารถเกื้อกูลสิ่งเหล่านี้ได้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

นอกจากนี้ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 ได้กำหนดกรอบในการพัฒนาคุณภาพคนไทยซึ่งรวมถึงเยาวชนยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบ วินัย คำนึงถึง

ประโยชน์ส่วนรวม และสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เป็นกลุ่มกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีความรู้ ความสามารถ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการมีโอกาสเรียนรู้อย่างเสมอภาค (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง อยู่ในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวกสบาย เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของโรงเรียนและมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังรวมถึงแหล่งของคนทำงาน พื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีอาณาบริเวณแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ครอบคลุมพื้นที่ ได้แก่ สยามสแควร์ (แขวงปทุมวัน) สวนหลวงสแควร์ (แขวงวังใหม่) สามย่าน (แขวงวังใหม่) สวนลุมพินี (แขวงลุมพินี) และสี่พระยา (แขวงสี่พระยาและแขวงมหาพฤฒาราม) และนอกจากนี้พื้นที่โดยรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นจำนวนมากที่ตั้งอยู่บริเวณโดยรอบของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้เยาวชนในพื้นที่และเยาวชนในบริเวณอื่น ๆ ได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่ในขณะเดียวกัน เยาวชนยังไม่รู้จักแหล่งเรียนรู้ ไม่ได้รับข่าวสาร และไม่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาในประเด็นนี้ และทั้งนี้ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาถึงสภาพ ปัญหา และความต้องการการบริการของแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาสภาพการใช้บริการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงปัญหาในการบริการของแหล่งเรียนรู้ และความต้องการการบริการของเยาวชน ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านเนื้อหากิจกรรม ด้านสถานที่ ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดแหล่งเรียนรู้ องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ เข้าใจพฤติกรรมทั่วไปในการใช้แหล่งเรียนรู้ของเยาวชน และความต้องการของเยาวชนมากขึ้น ทำให้สามารถจัดแหล่งเรียนรู้ได้ตรงกับพฤติกรรมและความต้องการของเยาวชน และเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนเลือกเข้าใช้บริการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาตัวเยาวชนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาตัวเองตลอดเวลา เพื่อเตรียมพร้อมสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสามารถปรับตัว

ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาชุมชน สังคมและพัฒนา ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการใช้บริการ ปัญหาการบริการ และความต้องการการบริการของเยาวชนในการใช้แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 15-25 ปีบริบูรณ์ ที่ใช้บริการแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553) ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และศูนย์การกีฬาและนันทนาการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด โดยเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่อยู่ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ สยามสแควร์ (แขวงปทุมวัน) สวนหลวงสแควร์ (แขวงวังใหม่) สามย่าน (แขวงวังใหม่) สวนลุมพินี (แขวงลุมพินี) และสี่พระยา (แขวงสี่พระยา และแขวงมหาพฤฒาราม) มีการเก็บข้อมูลทางสถิติในการเข้าใช้บริการ และมีเยาวชนอายุ 15-25 ปี นิยมใช้บริการ ดังนั้นผู้วิจัยได้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ดังนี้ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ศูนย์เยาวชนลุมพินี จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. Thailand Knowledge Park (TK Park) อุทยาน 100 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ อาคารอุทยาน 100 ปี จากนั้นกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผู้วิจัยจึงแบ่งสัดส่วนการเก็บข้อมูลตามจำนวนผู้ใช้บริการของแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมกันครบ 400 คน และเลือกเก็บข้อมูลกับผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ที่มีอายุ 15-25 ปีเท่านั้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับเยาวชนเรื่องสภาพการให้บริการ ปัญหาการบริการ และความต้องการการบริการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 สภาพการให้บริการของแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริการของแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอนที่ 4 ความต้องการการบริการของแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสำหรับเยาวชนเรื่องสภาพ ปัญหา และความต้องการการบริการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, 2550) จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าผลความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.6-1.0 จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยมีเกณฑ์ค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป

3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้ ในส่วนของสภาพการบริการของแหล่งเรียนรู้ใช้สถิติร้อยละ ในส่วนปัญหาการบริการของแหล่งเรียนรู้ใช้การตีความค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาจะใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้ คะแนนระหว่าง 4.51 – 5.00 แสดงว่า มีปัญหามากที่สุด คะแนนระหว่าง 3.51 – 4.50 แสดงว่า มีปัญหาปานกลาง คะแนนระหว่าง 2.51 – 3.50 แสดงว่า มีปัญหาน้อย คะแนนระหว่าง 1.51 – 2.50 แสดงว่า มีปัญหาน้อยที่สุด และในส่วนของความต้องการการบริการของแหล่งเรียนรู้ใช้การตีความค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาจะใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้ คะแนนระหว่าง 4.51 – 5.00 แสดงว่า ต้องการมากที่สุด คะแนนระหว่าง 3.51 – 4.50 แสดงว่า ต้องการมาก คะแนนระหว่าง 2.51 – 3.50 แสดงว่า ต้องการปานกลาง คะแนนระหว่าง 1.51 – 2.50 แสดงว่า ต้องการน้อย และคะแนนระหว่าง 1.00 – 1.50 แสดงว่า ต้องการน้อยที่สุด

4. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเยาวชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการให้บริการ ปัญหาการบริการ และความต้องการการบริการของเยาวชนในการใช้แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านเนื้อหาและกิจกรรม ด้านทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ และด้านการส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบและแบบประมาณค่า และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำผลไปพัฒนาสู่แนวทางต่อไป

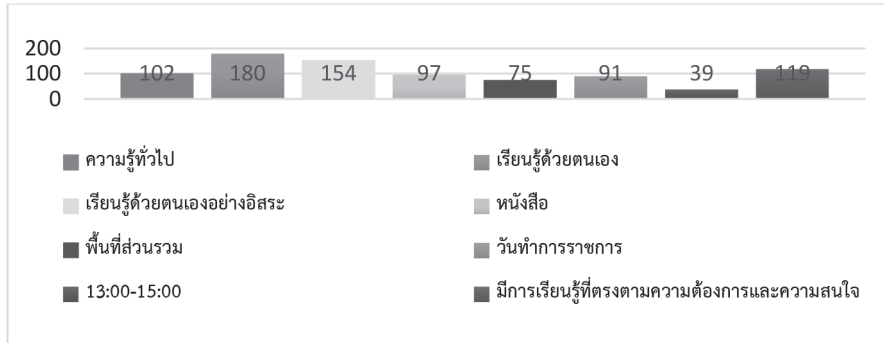
ผลการวิจัย

1. สภาพการให้บริการของเยาวชนในแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พบว่าจากประชากรทั้งหมด 400 คน เยาวชนส่วนใหญ่เลือกใช้หอศิลป์ จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาเป็นพิพิธภัณฑ์ จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 ห้องสมุด จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 สวนสาธารณะ จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ศูนย์กีฬาและนันทนาการ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ตามลำดับ และประชากรส่วนน้อยเลือกใช้อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

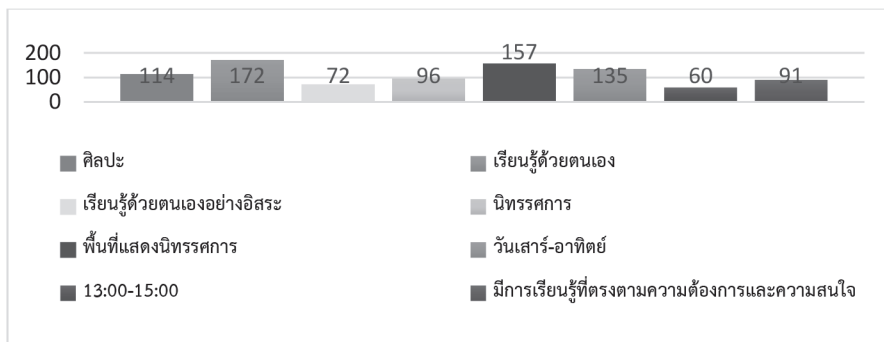
ประชากรที่เลือกใช้ห้องสมุดทั้งหมด จำนวน 261 คน พบว่า เยาวชนเลือกใช้ความรู้ทั่วไปมากที่สุด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 เลือกใช้หนังสือมากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 เลือกใช้พื้นที่ส่วนรวมมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 เลือกใช้บริการในวันทำการราชการมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 เลือกใช้บริการช่วงเวลา 13:00-15:00 มากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่ง

การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ดังภาพต่อไปนี้

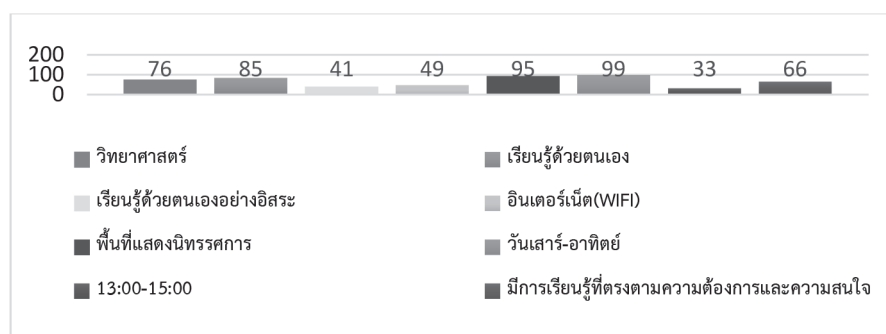
ภาพ 1 สภาพการใช้ห้องสมุด

ประชากรที่เลือกใช้พิพิธภัณฑ์ทั้งหมด จำนวน 265 คน พบว่า เยาวชนเลือกใช้ศิลปะมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 เลือกใช้นิทรรศการมากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 เลือกใช้พื้นที่แสดงนิทรรศการมากที่สุด จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 เลือกใช้ในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33. เลือกใช้ช่วงเวลา 13:00-15:00 มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ดังภาพต่อไปนี้

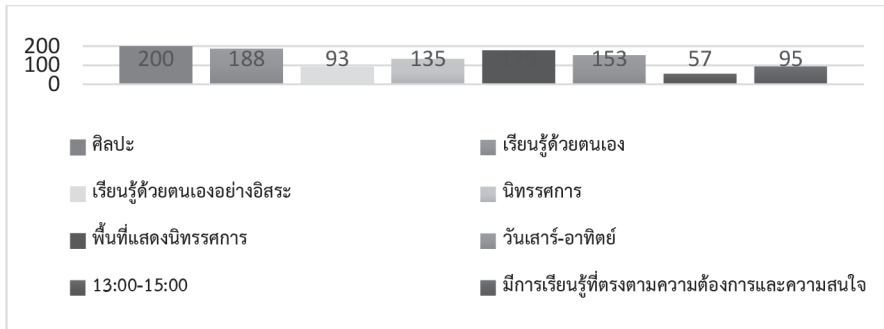
ภาพ 2 สภาพการใช้พิพิธภัณฑ์

ประชากรที่เลือกใช้อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งหมด จำนวน 179 คน พบว่า เยาวชนเลือกใช้วิทยาศาสตร์มากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 เลือกใช้อินเตอร์เน็ต (Wifi) มากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 เลือกใช้พื้นที่แสดงนิทรรศการมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 เลือกใช้ในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 เลือกใช้ช่วงเวลา 13:00-15:00 มากที่สุด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ดังภาพต่อไปนี้

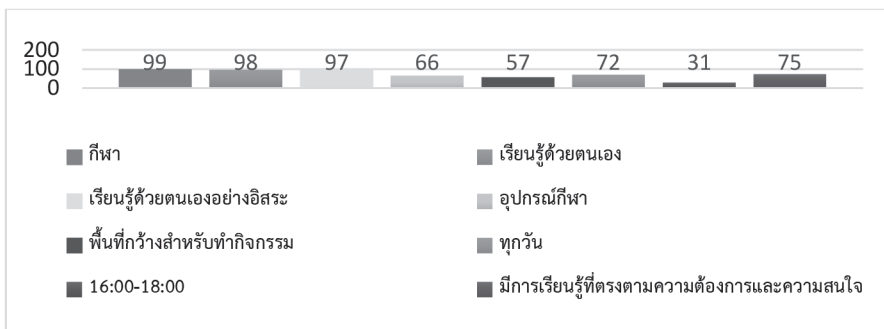
ภาพ 3 สภาพการใช้อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประชากรที่เลือกใช้หอศิลป์ทั้งหมด จำนวน 269 คน พบว่า เยาวชนเลือกใช้ศิลปะมากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 เลือกใช้นิทรรศการมากที่สุด จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 เลือกใช้พื้นที่แสดงนิทรรศการมากที่สุด จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 เลือกใช้ในวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 เลือกใช้ช่วงเวลา 13:00-15:00 มากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 ดังภาพต่อไปนี้

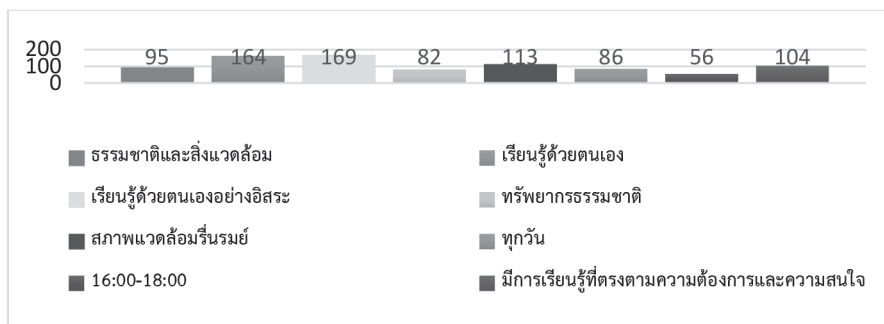
ภาพ 4 สภาพการใช้หอศิลป์

ประชากรที่เลือกใช้ศูนย์การกีฬาและนันทนาการทั้งหมด จำนวน 180 คน พบว่าเยาวชนเลือกเรียนรู้ในเรื่องกีฬามากที่สุด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 เลือกใช้อุปกรณ์กีฬามากที่สุด จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 เลือกใช้พื้นที่กว้างสำหรับทำกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 เลือกใช้บริการทุกวันมากที่สุด จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18 เลือกใช้ช่วงเวลา 16:00-18:00 มากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 5 สภาพการใช้ศูนย์กีฬาและนันทนาการ

ประชากรที่เลือกใช้สวนสาธารณะทั้งหมด จำนวน 220 คน พบว่า เยาวชนเลือกใช้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 เลือกใช้การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 ใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 เลือกใช้สภาพแวดล้อมร่มรื่นมากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 เลือกใช้บริการทุกวันมากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 เลือกใช้ช่วงเวลา 16:00-18:00 มากที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และเลือกส่งเสริมการเป็นบุคคลคนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการเรียนรู้ที่ตรงความต้องการและความสนใจมากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ดังภาพต่อไปนี้

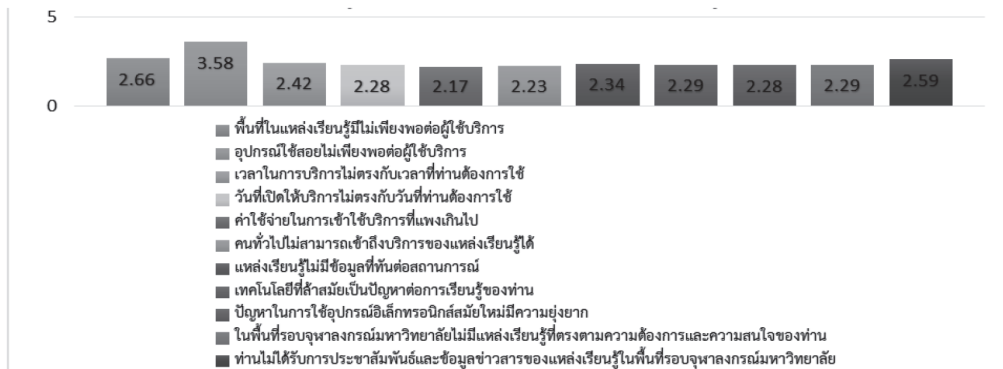

ภาพ 6 สภาพการใช้สวนสาธารณะ

2. ปัญหาการบริการของแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พบว่าเยาวชนมีปัญหาในการใช้แหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ อุปกรณ์ใช้สอยไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ($M = 3.58, SD = 1.30$) มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ในแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ ($M = 2.66, SD = 1.13$) และไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารของแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($M = 2.59, SD = 1.22$) มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สามารถเรียงลำดับดังนี้ เวลาในการบริการไม่ตรงกับเวลาที่ต้องการใช้ ($M = 2.42, SD = 1.21$) แหล่งเรียนรู้ไม่มีข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์ ($M = 2.34, SD = 1.17$) เทคโนโลยีที่ล้าสมัยเป็นปัญหาต่อการเรียนรู้ ($M = 2.29, SD = 1.12$)

ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีแหล่งเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการและความสนใจ ($M = 2.29, SD = 1.14$) ปัญหาในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สมัยใหม่มีความยุ่งยาก ($M = 2.28, SD = 1.13$) วันที่เปิดให้บริการไม่ตรงกับวันที่ต้องการใช้ ($M = 2.28, SD = 1.15$) คนทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงบริการของแหล่งเรียนรู้ได้ ($M = 2.23, SD = 1.21$) และ ค่าใช้จ่ายในการเข้าใช้บริการที่แพงเกินไป ($M = 2.17, SD = 1.23$) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 7 ปัญหาการบริการของแหล่งเรียนรู้

3. ความต้องการการบริการของแหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เยาวชนมีความต้องการเกี่ยวกับการบริการของแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยคะแนนเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในความต้องการระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ แหล่งเรียนรู้มีการจัดเตรียมสถานที่ให้บริการสวยงาม ($M = 4.05, SD = 0.94$) แหล่งเรียนรู้มีการให้บริการข้อมูลเนื้อหาที่ถูกต้อง ($M = 4.01, SD = 0.85$) มีความปลอดภัยทางกายภาพ เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ และสถานที่ ($M = 4.01, SD = 0.88$) แหล่งเรียนรู้มีการให้บริการข้อมูลเนื้อหาที่สามารถเอาไปใช้ประโยชน์ได้จริง ($M = 4.00, SD = 0.82$) แหล่งเรียนรู้มีการเตรียมพร้อมสำหรับการให้บริการ ($M = 4.00, SD = 0.86$) แหล่งเรียนรู้มีการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการได้ ($M = 3.94, SD = 0.82$) แหล่งเรียนรู้สามารถเข้าถึงการให้บริการได้สะดวก ($M = 3.94, SD = 0.88$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้ที่ท่านต้องการใช้มีการบริการที่แสดงความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ ($M = 3.93, SD = 0.87$)

แหล่งเรียนรู้มีบุคลากรผู้ให้บริการมีบุคลิกภาพที่ดี ($M = 3.93, SD = 0.92$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้มีการเอาใจใส่ผู้ใช้บริการ ($M = 3.85, SD = 0.99$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้มีความสามารถในการให้ข้อมูลเพื่อบริการได้ ($M = 3.83, SD = 0.86$) แหล่งเรียนรู้มีการให้บริการติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง ($M = 3.82, SD = 0.89$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้มีการอธิบายขั้นตอนการให้บริการอย่างชัดเจน ($M = 3.80, SD = 0.94$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้มีการแนะนำข้อมูลกับกิจกรรมให้กับผู้ใช้บริการ ($M = 3.79, SD = 0.94$) บุคลากรในแหล่งเรียนรู้มีการสื่อสารชี้แจงขอบเขตของงานบริการ ($M = 3.77, SD = 0.93$) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 8 ความต้องการการบริการของแหล่งเรียนรู้

ข้อเสนอแนะการบริการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้แหล่งการเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เยาวชนต้องการให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีมากขึ้น อยากให้จัดกิจกรรมดี ๆ แบบนี้ต่อไปเรื่อย ๆ นอกจากนี้เยาวชนยังเสนอว่าควรแก้ปัญหาอุปกรณ์ไม่เพียงพอเป็นอันดับแรก ควรบำรุงรักษาอุปกรณ์/สิ่งของในแหล่งเรียนรู้และสถานที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และไม่เข้าใจเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้พบประเด็นสำคัญที่ควรนำออกมาอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการใช้บริการ ปัญหาการบริการ และความต้องการการบริการของเยาวชนในการใช้แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้ สภาพการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ พบว่า

ด้านเนื้อหากิจกรรมเยาวชนเลือกใช้วิธีการเรียนด้วยตนเองและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด ปัญหาพบว่าด้านทรัพยากรการเรียนรู้อุปสรรคใช้สอยไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ และความต้องการพบว่าด้านสถานที่ที่ต้องการการจัดเตรียมสถานที่ให้บริการให้มีความสวยงามในระดับมาก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สภาพการใช้บริการของเยาวชนในแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากผลการวิจัยพบว่า ด้านเนื้อหากิจกรรมเยาวชนเลือกใช้วิธีการเรียนด้วยตนเองและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระมากที่สุด จากการวิเคราะห์สภาพการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ของเยาวชนทั้ง 6 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หอศิลป์ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ และสวนสาธารณะ วิธีการเรียนรู้ด้านที่มีค่าร้อยละมากที่สุดของทุกแหล่งเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมา คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้เป็นกลุ่มใหญ่ (จำนวน 100 คนขึ้นไป) ตามลำดับ และกิจกรรมการเรียนรู้ด้านที่มีค่าร้อยละมากที่สุดของทุกแหล่งเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ รองลงมา คือ การเรียนรู้จากนิทรรศการ และการฟังบรรยายตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันเยาวชนเลือกการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนรู้เป็นกลุ่มใหญ่ และมากกว่าการเรียนรู้จากการฟังบรรยาย ซึ่งการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาในปัจจุบันที่จะต้องมีการส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณลักษณะของการชี้นำตนเองในการเรียนรู้เพื่อให้เยาวชนมีประสบการณ์ และมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตัวเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ และเพื่อเป็นพื้นฐานในการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Knowles (1975) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ ระบุแหล่งเรียนรู้ เลือกและใช้วิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และประเมินผลการเรียนรู้ของตน ซึ่งในการดำเนินการเหล่านี้อาจรับหรือไม่รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้ Benson (2001) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองและผู้ตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการเรียนรู้ และการประเมินแทนที่จะให้ผู้อื่นเป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนี้ Borich (2004) ได้สรุปว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นทั้ง

แนวคิดในการเรียนและแนวคิดในการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระตือรือร้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองช่วยให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจด้วยตนเอง รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผลแก้ปัญหา และคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับเนื้อหา

2. ปัญหาในการใช้บริการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเยาวชน จากผลการวิจัยพบว่า อุปกรณ์ใช้สอยไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการของแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการวิเคราะห์ปัญหาการบริการของแหล่งเรียนรู้ทั้ง 6 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หอศิลป์ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ และสวนสาธารณะ ปัญหาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุปกรณ์ใช้สอยไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ รองลงมา คือ พื้นที่ในแหล่งเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ และไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารของแหล่งเรียนรู้ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นจำนวนมาก และยังมีระบบการคมนาคมในการเดินทางที่สะดวกสบายเพื่อเดินทางไปยังแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่ในทางกลับกันอุปกรณ์ใช้สอยและพื้นที่ในแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ยังมีเยาวชนอีกจำนวนมากที่ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารของแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จึงทำให้พลาดโอกาสและไม่สามารถไปใช้บริการแหล่งเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการและความสนใจของตนเองได้ ดังนั้นในการพัฒนาประเทศชาติหรือสังคมไทยที่ต้องเริ่มจากการพัฒนาเยาวชนเป็นสำคัญ ทำให้แหล่งเรียนรู้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรคำนึงถึงความสำคัญในประเด็นนี้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเยาวชน แหล่งเรียนรู้ควรมีความพร้อมทั้งในด้านอุปกรณ์พื้นที่ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของแหล่งเรียนรู้ให้เยาวชนทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของเยาวชนให้เยาวชนเลือกใช้บริการแหล่งเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการและความสนใจผ่านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนในการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ กฤษมันต์ วัฒนามรงค์ (2552) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และการกระตุ้นให้มีแรงจูงใจจะทำให้การเรียนรู้ได้ผลดี การสร้างแรงจูงใจจากสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ทรัพยากรการเรียนรู้ สถานที่ ถือเป็นกระบวนการและ

เทคนิคในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย (2558) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับเยาวชน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับเยาวชน มีองค์ประกอบที่สำคัญในรูปแบบ ประกอบด้วย หลักการการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย พื้นที่การเรียนรู้ตามอัธยาศัย ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้ตามอัธยาศัย กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ทรัพยากรส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

3. ความต้องการเกี่ยวกับการบริการของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเยาวชน จากผลการวิจัยพบว่า การจัดเตรียมสถานที่ให้บริการให้มีความสวยงาม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์ความต้องการการบริการของแหล่งเรียนรู้ทั้ง 6 แหล่งเรียนรู้ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หอศิลป์ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ และสวนสาธารณะ ความต้องการด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดเตรียมสถานที่ให้บริการสวยงาม รองลงมา คือ มีการให้บริการข้อมูลเนื้อหาที่ถูกต้อง และมีความปลอดภัยในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในการที่เยาวชนเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นั้น เยาวชนมีความต้องการและให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านสถานที่เป็นอย่างมาก โดยปกติหลายคนอาจมองว่าด้านเนื้อหาควรจะเป็นความต้องการหลักที่เยาวชนต้องการมากกว่าด้านสถานที่ แต่ทั้งนี้เยาวชนกลับต้องการการจัดเตรียมสถานที่ของแหล่งเรียนรู้ในการให้บริการมากกว่าเนื้อหา เนื่องจากเยาวชนต้องการสภาพแวดล้อม บรรยากาศ ปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ของสถานที่นั้น ๆ ที่จะเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นในการจัดแหล่งเรียนรู้ผู้จัดจึงควรให้ความสำคัญถึงประเด็นของการจัดเตรียมสถานที่ในการให้บริการเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเยาวชน สอดคล้องกับ ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ (2544) ได้กล่าวว่าในแหล่งเรียนรู้ในแต่ละแห่งจะมีลักษณะที่เป็นธรรมชาติของแหล่งนั้น ๆ อยู่ เป็นการจัดการให้บุคคลเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการในรูปแบบที่หลากหลาย การจัดสภาพแวดล้อม ปัจจัยเกื้อหนุน บรรยากาศสถานการณ์ให้บุคคลได้เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ตื่นตาตื่นใจ รู้สึกว่าคุ้มค่า และเป็นสิ่งที่บุคคลสร้างการเรียนรู้ของตนเองขึ้นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยเยาวชนเลือกใช้วิธีการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ดังนั้นผู้จัดแหล่งเรียนรู้ควรเน้นวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดการเรียนรู้ของเยาวชน เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการคิดแก้ปัญหาของเยาวชน เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเยาวชนที่สร้างความเข้าใจได้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับเนื้อหาของเยาวชน และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 จากผลการวิจัยพบปัญหาในเรื่องอุปกรณ์ใช้สอยไม่เพียงพอมากที่สุด ดังนั้นผู้จัดแหล่งเรียนรู้ควรเน้นให้แหล่งเรียนรู้มีทรัพยากรในการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทันสมัย และเพียงพอต่อผู้ใช้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเยาวชน ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญและงบประมาณของแหล่งเรียนรู้นั้น แหล่งเรียนรู้จึงควรสร้างเครือข่ายหรือองค์กรคอยช่วยสนับสนุน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนต้องการในเรื่องสถานที่ให้บริการที่มีความสวยงามมากที่สุด ดังนั้นผู้จัดแหล่งเรียนรู้ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมที่สวยงามสามารถดึงดูดความสนใจของเยาวชนได้ และควรออกแบบแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ ควรให้ความสำคัญกับการดูแลพื้นที่ในการเรียนรู้ของเยาวชนให้มีความปลอดภัย และมีพื้นที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเยาวชนทำให้เยาวชนได้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนเลือกใช้บริการในวันและเวลาที่หลากหลาย ผู้จัดแหล่งเรียนรู้ควรบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ในเรื่องของวันและเวลาในการเปิดให้บริการให้ตรงกับความต้องการใช้ของเยาวชนมากขึ้น ควรสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการอยู่เสมอในเรื่องของความต้องการ ผลลัพธ์ และความคาดหวังของเยาวชน ซึ่งจะทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปบริหารจัดการได้ง่ายขึ้น

1.5 จากผลการวิจัยเยาวชนเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่ตรงตามความต้องการและความสนใจในทุกแหล่งเรียนรู้ ดังนั้นผู้จัดแหล่งเรียนรู้ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองตามความต้องการและความสนใจของเยาวชนได้ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนอยากที่จะเรียนรู้

ตามความสนใจ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น มีการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับตัวเยาวชน โดยแรงจูงใจมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และทำให้การเรียนรู้ได้ผลดี มีการส่งเสริมให้เยาวชนสร้างกระบวนการในการเรียนรู้เกี่ยวกับ เรื่องเนื้อหา วิธีการเรียนรู้ และการประเมินผลด้วยตนเอง และควรมีการส่งเสริมให้เยาวชน เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอันนำไปสู่ทักษะใหม่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่อื่น ๆ มากขึ้นเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ของเยาวชนในพื้นที่อื่น ๆ
2. งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นจึงควรที่จะศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อเจาะลึกในบริบทต่าง ๆ มากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์. (2552). เทคนิคการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เอกสารประกอบการบรรยายให้กับคณาจารย์หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก <http://met.fte.kmutnb.ac.th/files/motivation1.pdf>
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2544). การศึกษาตามอัธยาศัย. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- ชูศักดิ์ เอื้องโชคชัย. (2558). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับเยาวชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ. (2550). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. สืบค้นจาก

[https:// person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf](https://person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf)

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 พ.ศ.*

2552-2561. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

อาชัญญา รัตน์อุบล และ คณะ. (2548). *การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต:*

สวนสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: วี.ซี.ที. คอมมิวนิเคชั่น.

ภาษาอังกฤษ

Benson, P. (2001). *Teaching and researching autonomy in language learning*.

Harlow: Pearson Education.

Borich, G, D. (2004). *Effective teaching method* (5th ed.). Upper Saddle River,

NJ: Pearson Education.

Knowles, M. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*.

Chicago, IL: Follett.